

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004



2009

Dokument z posiedzenia

14.1.2009

B6-0028/2009 }
B6-0029/2009 }
B6-0030/2009 }
B6-0031/2009 }
B6-0032/2009 } RC1

WSPÓLNY PROJEKT REZOLUCJI

zgodnie z art. 103 ust. 4 Regulaminu złożyli

- Jacek Protasiewicz, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Charles Tannock, Esther De Lange , w imieniu grupy politycznej PPE-DE
- Jan Marinus Wiersma, Justas Vincas Paleckis, w imieniu grupy politycznej PSE
- Annemie Neyts-Uyttebroeck, Janusz Onyszkiewicz, Jeanine Hennis-Plasschaert, w imieniu grupy politycznej ALDE
- Konrad Szymański, Wojciech Roszkowski, Adam Bielan, Hanna Foltyn-Kubicka, Ewa Tomaszewska, Ryszard Czarnecki, Inese Vaidere, Ģirts Valdis Kristovskis, Gintaras Didžiokas, w imieniu grupy politycznej UEN
- Elisabeth Schroedter, Milan Horáček, w imieniu grupy politycznej Verts/ALE

zastępujący tym samym projekty rezolucji złożone przez następujące grupy polityczne:

- ALDE (B6-0028/2009)
- PSE (B6-0029/2009)
- Verts/ALE (B6-0030/2009)
- UEN (B6-0031/2009)
- PPE-DE (B6-0032/2009)

w sprawie strategii UE wobec Białorusi

RC\762507PL.doc

PE416.151v01-00}
PE416.152v01-00}
PE416.153v01-00}
PE416.154v01-00}
PE416.155v01-00} RC1

PL

PL

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie strategii UE wobec Białorusi

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie sytuacji na Białorusi, a w szczególności rezolucję z dnia 9 października 2008 r.,
 - uwzględniając złożoną w imieniu Unii Europejskiej deklarację prezydencji w sprawie wspólnego stanowiska Rady 2008/844/WPZiB z dnia 10 listopada 2008 r. zmieniającego wspólne stanowisko 2006/276/WPZiB dotyczące środków restrykcyjnych skierowanych przeciwko niektórym urzędnikom z Białorusi,
 - uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Białorusi z dnia 13 października 2008 r. znoszące zakaz kontaktów politycznych z władzami białoruskimi i zawieszające na sześć miesięcy zakaz wizowy wobec urzędników białoruskich, w tym wobec prezydenta Alaksandra Łukaszenki,
 - uwzględniając roczne sprawozdanie Rady UE w sprawie praw człowieka w 2008 r. z dnia 27 listopada 2008 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji skierowany do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2008 r. w sprawie inicjatywy partnerstwa wschodniego,
 - uwzględniając końcowe sprawozdanie misji obserwacji wyborów OBWE/ODIHR z dnia 27 listopada 2008 r.,
 - uwzględniając art. 103 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w swoich konkluzjach z dnia 13 października 2008 r. Rada potwierdziła nadzieję na stopniowe wznowienie stosunków Białorusią i gotowość do prowadzenia dialogu z władzami Białorusi, a także z innymi siłami politycznymi w tym kraju w celu osiągnięcia rzeczywistych postępów w kierunku demokracji i poszanowania praw człowieka,
- B. mając na uwadze, że z myślą o pobudzeniu dialogu z władzami Białorusi i przyjęciu pozytywnych środków służących wzmocnieniu demokracji i poszanowaniu praw człowieka Rada postanowiła, iż ograniczenia w podróżowaniu nałożone na niektórych urzędników rządu białoruskiego, z wyjątkiem osób zamieszanych w zaginięcia, które miały miejsce w 1999 i 2000 r. oraz przewodniczącej Centralnej Komisji Wyborczej, nie będą stosowane przez okres sześciu miesięcy, z możliwością jego przedłużenia,
- C. mając na uwadze, że w odpowiedzi na pozytywne kroki podjęte przez Białoruś Komisja podjęła już intensywny dialog z tym krajem w takich dziedzinach, jak energetyka, środowisko, cła, transport i bezpieczeństwo żywności, oraz potwierdziła swoją gotowość do dalszego rozszerzenia zakresu tych korzystnych dla obu stron rozmów technicznych,
- D. mając na uwadze, że misja obserwacji wyborów OBWE/ODIHR stwierdziła w swoim sprawozdaniu końcowym, że mimo niewielkiej poprawy wybory z 28 września 2008 r., które

RC\762507PL.doc

PE416.151v01-00}
PE416.152v01-00}
PE416.153v01-00}
PE416.154v01-00}
PE416.155v01-00} RC1

odbyły się w ściśle kontrolowanym środowisku po prawie niewidocznej kampanii wyborczej i które charakteryzował brak przejrzystości w liczeniu głosów oraz sumowaniu wyników z poszczególnych punktów wyborczych, w ostatecznym rozrachunku dalekie były od uznanych na forum międzynarodowym norm demokratycznych; mając na uwadze, że Lidyja Jarmoszyna, przewodnicząca Centralnej Komisji Wyborczej, przyznała, że wybory we wrześniu 2008 r. nie zostały „w pełni i bezwarunkowo uznane przez partnerów europejskich za zgodne z normami międzynarodowymi” i w związku z tym nie osiągnięto „zasadniczego celu” wyborów,

- E. mając na uwadze, że Komisja podjęła inicjatywę partnerstwa wschodniego służącą nasileniu współpracy z szeregiem krajów wschodnioeuropejskich, w tym z Białorusią, pod warunkiem spełnienia przez nią określonych kryteriów odnoszących się do demokracji, poszanowania praw człowieka i praworządności,
- F. mając na uwadze, że białoruski minister spraw zagranicznych Siarhiej Martynow oświadczył, że „Białoruś pozytywnie odnosi się do udziału w inicjatywie partnerstwa wschodniego” i dodał, że Białoruś zamierza uczestniczyć w tej inicjatywie,
- G. mając na uwadze, że władze Białorusi skazały działacza opozycyjnego Alaksandra Baraženkę na jeden rok ograniczenia wolności w reakcji na jego rolę w demonstracji, która miała miejsce w 2008 r.,
- H. mając na uwadze, że władze białoruskie odmawiają prawa do odprawiania nabożeństw i pełnienia posługi duszpasterskiej rosnącej liczbie protestanckich i katolickich duchownych oraz zakonnic,
 - 1. z zadowoleniem przyjmuje decyzję władz Białorusi o rejestracji ruchu „O wolność”, na którego czele stoi były kandydat na prezydenta Białorusi Aleksander Milinkiewicz; wyraża nadzieję, że rząd Białorusi poprawi warunki rejestracji i pracy innych grup pozarządowych, w tym partii politycznych oraz organizacji działającej na rzecz praw człowieka „Nasza Wiasna”;
 - 2. z zadowoleniem przyjmuje decyzję władz Białorusi zezwalającą na druk i rozpowszechnianie dwóch niezależnych gazet „Narodnaja Wolja” i „Nasza Niwa” ; jednocześnie zwraca uwagę, że na rejestrację czeka nadal 13 niezależnych gazet; z zadowoleniem przyjmuje decyzję władz białoruskich o podjęciu dyskusji na temat międzynarodowych norm dla mediów internetowych i o skonsultowaniu tych kwestii z Białoruskim Stowarzyszeniem Dziennikarzy; wyraża nadzieję, że na Białorusi zostaną również stworzone odpowiednie warunki dla pracy innych niezależnych mediów, w tym możliwość reklamy;
 - 3. dostrzega gotowość Białorusi do szczegółowego przedyskutowania zaleceń OBWE/ODIHR dotyczących udoskonalenia prawa wyborczego; uważa to za ważny i zachęcający krok ze strony Białorusi i oczekuje na jego szybkie wprowadzenie w życie oraz innych działań zgodnych z oczekiwaniami UE;
 - 4. z zadowoleniem przyjmuje uwolnienie więźniów politycznych na Białorusi, lecz wyraża ubolewanie, że Alaksandr Kazulin, Siarhiej Parsiukiewicz i Andrej Kim nie korzystają ze wszystkich praw gwarantowanych obywatelom białoruskim w Konstytucji Republiki

Białorusi, tak jak w przypadku Alaksandra Barazienki, który był przetrzymywany tygodniami w areszcie w oczekiwaniu na proces w związku z udziałem w demonstracji w styczniu 2008 r.; krytycznie ocenia fakt, że niektórzy inni działacze nadal podlegają różnym formom ograniczenia wolności;

5. z zadowoleniem przyjmuje decyzję władz białoruskich o tymczasowym zniesieniu zakazu podróżowania niektórych ofiar katastrofy w Czarnobylu w celu umożliwienia im udziału w programach wypoczynkowych i zdrowotnych i wyraża nadzieję, że uda się znaleźć rozsądne rozwiązanie długoterminowe; wzywa przewodniczącą UE Republikę Czeską do priorytetowego potraktowania negocjacji w sprawie ogólnoeuropejskiego porozumienia z władzami białoruskimi, umożliwiającego dzieciom podróżowanie z Białorusi do dowolnego państwa członkowskiego UE i uczestniczenie w takich programach zdrowotnych;
6. podkreśla, że aby znacząco poprawić stosunki z UE Białoruś (1) powinna pozostać krajem, w którym nie ma więźniów politycznych, (2) rząd powinien gwarantować wolność słowa mediom, (3) powinna kontynuować współpracę z OBWE w sprawie reformy ustawodawstwa wyborczego, (4) poprawić warunki działalności organizacji pozarządowych i (5) zagwarantować wolność zgromadzeń i stowarzyszeń politycznych;
7. wzywa rząd białoruski do poszanowania praw człowieka poprzez:
 - a) dokonanie niezwykle potrzebnych zmian do białoruskiego kodeksu karnego polegających na zniesieniu art. 367, 368 i 369-1, a zwłaszcza art. 193, który jest często wykorzystywany jako środek represji;
 - b) zaniechanie grożenia postępowaniem karnym, w tym za uchylanie się od służby wojskowej na Białorusi, studentom relegowanym z uczelni za postawę obywatelską oraz zmuszaniem w ten sposób do kontynuowania studiów za granicą;
 - c) usunięcie wszelkich przeszkód uniemożliwiających właściwą rejestrację organizacji pozarządowych na Białorusi; usunięcie zakazu wykorzystywania prywatnych adresów do rejestracji stowarzyszeń nie nastawionych na zysk oraz powtórne rozważenie prezydenckiego dekretu nr 533 z października 2007 r. regulującego korzystanie z pomieszczeń biurowych przez organizacje pozarządowe i partie polityczne;
 - d) lepsze traktowanie i poszanowanie mniejszości narodowych, w tym uznanie prawomocnie wybranego zarządu Związku Polaków na Białorusi pod przewodnictwem Andżeliki Borys, a także kultury, kościołów, system edukacji oraz dziedzictwa historycznego i materialnego,w celu zakończenia dobrowolnej izolacji kraju od reszty Europy oraz w celu znacznej poprawy stosunków między UE a Białorusią;
8. podkreśla, że demokratyczna opozycja musi być częścią procesu stopniowego wznowienia stosunków z Białorusią;
9. wzywa Radę i Komisję do podjęcia dalszych kroków w celu liberalizacji procedur wizowych

RC\762507PL.doc

PE416.151v01-00}
PE416.152v01-00}
PE416.153v01-00}
PE416.154v01-00}
PE416.155v01-00} RC1

stosowanych do obywateli Białorusi, gdyż takie działania mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia głównego celu polityki UE wobec Białorusi, którym jest zintensyfikowanie kontaktów międzyludzkich, które z kolei ułatwi demokracyzację kraju; wzywa je, aby w związku z powyższym rozważyły możliwość zmniejszenia opłat wizowych dla obywateli Białorusi wjeżdżających na obszar Schengen i uproszczenia procedury wydawania wiz; wzywa władze białoruskie do zaprzestania praktyki wydawania wiz wyjazdowych własnym obywatelom, zwłaszcza dzieciom i studentom;

10. wzywa Radę i Komisję do rozważenia selektywnego zastosowania do Białorusi europejskiego instrumentu sąsiedztwa i partnerstwa oraz europejskiego instrumentu na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka poprzez zwiększenie wsparcia dla społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi, do zwrócenia się do białoruskiego rządu, aby w geście dobrej woli i sygnalizując pozytywne zmiany, zezwolił Europejskiemu Uniwersytetowi Humanistycznemu działającemu na uchodźstwie w Wilnie na legalny powrót na Białoruś i na ponowne ukonstytuowanie się w warunkach odpowiednich dla jego przyszłego rozwoju w Mińsku, do przyznania wsparcia finansowego niezależnej białoruskiej stacji telewizyjnej Belsat oraz do ponaglenia rządu Białorusi do oficjalnego zarejestrowania stacji Belsat na Białorusi;
11. wzywa w tym kontekście Radę i Komisję do rozważenia środków mających na celu poprawę klimatu dla przedsiębiorczości, handlu, inwestycji, infrastruktury energetycznej i transportowej oraz współpracy transgranicznej między UE a Białorusią, tak aby przyczynić się do poprawy dobrobytu i zamożności obywateli Białorusi oraz zwiększyć ich możliwości komunikowania się z UE i swobodnego podróżowania do Unii;
12. wzywa Radę i Komisję do rozważenia udziału Europejskiego Banku Inwestycyjnego w inwestowaniu w białoruską infrastrukturę przesyłu energii; podkreśla znaczenie udziału europejskich przedsiębiorstw w procesie prywatyzacji na Białorusi;
13. wzywa białoruskie władze do ścisłego przestrzegania międzynarodowych norm bezpieczeństwa i wymogów podczas budowy nowej elektrowni atomowej; wzywa Białoruś do ratyfikowania dodatkowego protokołu do całościowego porozumienia o stosowaniu zabezpieczeń zawartego z Międzynarodową Agencją Energii Atomowej; wzywa Komisję do nadzorowania i składania Parlamentowi i państwom członkowskim sprawozdań na temat wypełniania przez Białoruś zaleceń MAEA i wymogów Konwencji bezpieczeństwa jądrowego i Traktatu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, a także skutków jakie funkcjonowanie elektrowni atomowej może mieć dla sąsiadujących z Białorusią państw członkowskich UE;
14. wyraża ubolewanie z powodu podejmowanych wielokrotnie w ciągu ostatnich lat przez władze białoruskie decyzji odmownych w sprawie przyznania wiz wyjazdowych posłom do Parlamentu Europejskiego i do parlamentów krajowych; apeluje do władz Białorusi, aby nie stwarzały dalszych utrudnień uniemożliwiających delegacji Parlamentu Europejskiego do spraw stosunków z Białorusią wizytę w tym kraju;
15. z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe podejście władz białoruskich, by pomimo ogromnej presji nie uznawać jednostronnych deklaracji niepodległości ogłoszonych przez Osetię Południową i Abchazję;

RC\762507PL.doc

PE416.151v01-00}
PE416.152v01-00}
PE416.153v01-00}
PE416.154v01-00}
PE416.155v01-00} RC1

PL

16. potępia fakt, że Białoruś jako ostatnie państwo w Europie dopuszcza karę śmierci, co jest sprzeczne z wartościami wyznawanymi przez ONZ;
17. wzywa władze białoruskie do poszanowania wolności wyznania; potępia fakt, że obywatele europejscy, w tym duchowni, byli wielokrotnie wydalani z Białorusi, co stoi w sprzeczności z trwającym procesem odbudowy zaufania z UE;
18. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, parlamentom i rządów państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu ONZ, Zgromadzeniom Parlamentarnym OBWE i Rady Europy, Sekretariatowi Wspólnoty Niepodległych Państw oraz parlamentowi i rządowi Białorusi.